

REFORMÁTUS HÍRADÓ

V. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

Kolozsvári angyalokkal találkoztam

Közösen ajándékozza meg a gyermekeket a kolozsvári egyházmegye

Minden gyermek tudja, hogy az angyalok köztünk járnak, minden kis faluban, városban, így Kolozsváron is. A hétköznapi napokban talán nehezebb őket felismerni, de így karácsony táján egészen furcsákat művelnek. Például este órákra eltűnnek, és csak éjfél után kerülnek haza fáradt-boldogan. Megbízást kaptak, azt teljesítették. Múlt szombaton mintegy harmincan találkoztak a törökvágási templomban. Ott barna dobozok százai várak rájuk feltornyozva, bennük édesség, olvasnivaló, füzet, írószer – más kolozsvári angyalok adományai, mintegy 86 ezer lej értékben. 2100 ajándécsomag készült ezekből, az egyházmegye 39 gyülekezetének gyermekei és a karácsonyi ünnepségek vendéggyermekei számára. Ez az első alkalom, hogy a karácsonyi ajándékozásról az egyházmegye egyházközségei közösen gondoskodnak. Így ott is lesz ajándék, ahol korábban nem volt egyáltalán. A törökvágási parókia átépítése miatt a templom épületére szűkült közösségi térben a kétezernél több csomag összeállítása, tárolása igazi kihívást jelentett. De a hétköznapi angyalok is csodákra képesek. (Részletek a 6. oldalon)

2100 ajándécsomag a kolozsvári egyházmegye gyermekeinek

Debreceni díj a kolozsvári kollégiumnak

■ A református oktatásügy területén évszázadokon át végzett kiemelkedő tevékenységéért elismerő oklevelet és Gyarmati-díjat kapott a Kolozsvári Református Kollégium december 16-án, a Debreceni Református Kollégiumban. – A Gyarmati-díjat évente egyszer osztja ki a Tiszántúli Református Egyházkerület olyan személyeknek, intézményeknek, amelyek valamely református oktatási intézményben kiemelkedő eredményt értek el a magyar nyelv és irodalom, történelem területén. Boldogok vagyunk, hogy idén mi kaptuk ezt a díjat, és hálával tartozunk a Debreceni Református Kollégiumnak, sokat segítettek bútorzattal, felszereléssel – mondta Székely Árpád, a Kolozsvári Református Kollégium igazgatója.

Szép karácsonyom!

„Tökéljétek el azért a ti szívetekben, hogy nem gondoskodtok előre...” (Luk 21,14)

■ Eldöntöttem, hogy szép karácsonyom lesz. És amint kigondoltam máris vegyes érzések kerítettek hatalmukba. Ösztönösen előbb a reménységem lehetetlensége suhant végig rajtam. Mitől lehetne szép? Hogy fehér lesz, a templomban meleg és rengeteg ünneplő? Örvendező gyermekcsereg? Hogy azok is kapnak ajándékot, akiknek szülei nem támogatták az egyházat? Igen, jogos a félelmem, mert megtanítottam magamnak, hogy minden rosszra számítsak. Olykor éveken keresztül az igehirdetés buzgóságát az ünnep után érkezett panaszok mintha semlegesítették volna. Merthogy olyan panaszok jöttek, amelyek szikrát se reflektáltak a karácsonyi üzenetre. Tény, hogy sok hiányossága van a gyülekezeti életnek karácsonykor is. So-

kan ilyenkor igyekeznek feltölteni életüket valami többel, mint ami a mindennapok porondján elérhető. Várnak valamit, ami a gondok ellentettje. Ilyenkor jobban fáj az egyedüllét, a betegség miéértje, és az éveken keresztül hordozott sérelem. Nem hiszem, hogy egyetlen alkalommal be lehet pótolni mindazt, ami az évek során elmaradt az istenélmény, a közösségi összetartozás terén. Már hallom is, amint valaki büszkén kimondja, hogy neki nem mond semmi újat a karácsony. Az üzenet ugyanaz. Valamennyi igemagyarázat olcsó moralizálásnak tűnik. Látom, hogy minél inkább felmorzsolják egyéni és közösségi életünket a teendők, annál idegenebbé válik a közösség, de a karácsony is. Mintha már az Isten se tudná áttörni a magunk köré épített falakat, pedig azonos keresztyén világban élünk. Vagy ez se lenne igaz? Van még valami, amit nem kérdőjeleztünk meg?

Nagy kihívás az ünnep. És még nagyobb maga a hit. Az értelem korszakában, darabjaira tépett bibliai igazságok által táplált magánhittel, egyéni spiritualitással vajon milyen lesz az idej karácsony?

A fenti biztatás nem kimondottan karácsonyi üzenet. Jézus ezekkel a szavakkal készíti fel tanítványait a várható kihívásokra. Amit mond, az számomra provokáció, akarat kérdése. El kell döntenem, hogy milyen ünnepet akarok. Meg kell ígérnem magamnak, hogy minden bajt, próbatételt szűkös egyéni percepcióm kiszélesíté-

sével fogadok. Az értelmén túl helyet adok annak is, ami meghalad, ami ajándék, a hitnek. Ez nem homokba rejtett öntudat, hogy vallásos göggel mindent szépek lássak. Ez az igazi kihívás. A mindenség Ura átlátja életem bonyolult hálózataát és egy biztatással közeledik felém: ne gondoskodjak előre. Újra megdöbbenek. Mindaz, amit eddig tettem, önmagamért, szeretetiemért és a nagyobb közösségért, megmutatta emberi lehetőségeim határát. A legjobb szándék is értelmezhető, nézőpont kérdése. Elfogadom korlátaimat. Mindazt, ami vé lettem. Hibáimmal és erényeim-mel együtt. De csodálattal fordulok az Ég felé, ahonnan életem szikrája érkezett, hogy ne legyek a létbe kivetett. Értem jön a Gyermek. Megkeresni és megtartani, amit legjobb igyekezetemmel sem tudok győzelemre vinni. Hogy az életem ne csupán egyéni teljesítmény legyen, hanem Isten ujjá által megérintett, Fia által folyamatosan kiigazított és a Lélek titkos munkájával megragadott és megvigasztalt élet.

Hiszek a szép karácsonyban. Teljes buzgósággal készülök mindent széppé tenni. Szép lesz a terített asztal, és örülni fogok a kántálóknak, bekopogok én is sokakhoz. És közben várom az Urat, hogy az ünnep csendjében meggyőzzön arról, amihez kevés az értelem. Már köszönöm is, hogy a jászolt figyelve újra gyermekk lettem.

Máté István
magyarlétailelképásztor

Adósság

■ Rohanó társadalomban élünk, ahol az értékek és értékrendek állandóan cserélődnek. Nap mint nap mi, mai emberek küszködünk, hajszolunk vagy hajszolhatunk, akár utolsó verítékünkkel is megpróbáljuk megteremteni a minden napra szükséges erőforrásokat. De hova vezet ez a rohanás, ez a hajszolás? Milyen úton valósítjuk meg céljainkat? Vajon a mi akaratunk Isten akaratát is? A cselekedeteinkben ott van-e Isten? A mai „trend” sajnos azt mutatja, hogy elszakadójélben vagyunk Istentől, oldalra fordulva állunk, és ha a helyzet úgy kívánja, akkor esetleg hozzá fordulunk, esedezünk és kérünk. Csak akkor szólítjuk meg Istent, ha bajban vagyunk, megszorulunk, betegek vagyunk, vagy netán valami nyomorúság ért bennünket. Ha talán rögzös úton járunk és terveink megakadnak, akkor szólítjuk meg Istent, vagy még talán akkor sem. Ebben a gyors, tempós világban vajon mennyi időm marad nekem, embernek imádkozni, kérni, hinni? Talán a mostani időszak kiváló alkalom arra, hogy egy kicsit magunkba nézzünk, elcsendesedjünk és megvizsgáljuk lelkünket. Tanuljunk meg újra imádkozni, tanuljunk meg újra hinni, tanuljunk meg kérni és viszonozni azt, és nem utolsósorban tanuljunk meg mindenáron újra szeretni, szeretetet adni. A mai modern embernek a legfontosabb talán az, hogy ne féljen Isten felé fordulni, ne háttal vagy oldalt állva, hanem alázattal, emberhez méltó módon szemben álljon Istennel és fogadja be Istent a saját életébe. Most karácsonyra készülve szívünket járja át újra a szeretet, a másokra való odafigyelés, a gondoskodás, mert igen, mi, emberek tudunk és akarunk szeretni, felebarátainkon segíteni, ne hagyjuk magunkat belesodortatni az élet „adósságai-ba”. Az az ember, aki Istentől mindig csak kér, és soha nem ad vissza semmit, az olyan, mint az adós, aki nem fizette vissza a kért kölcsönt és újat kér, így adósságot adósságra halmoz. Próbáljuk meg adósságmentesen leélni életünket Istennel szemben, fogadjuk be a mi életünkbe a mi Megváltónkat, hiszen a vele járt út a megváltás útja, ennek az útnak a végén pedig nem várhat minket más, csak egy adósságmentes folytatás. Mert van és mindig is lesz folytatás.

Kiss György
irodavezető, Szászfenes

Kolozsvári angyalokkal találkoztam

Közösen ajándékozza meg a gyermekeket a Kolozsvári Református Egyházmegye

KERESKES EDIT

Több mint 2100-szor járták végig a segítők a templom tanácstermében kialakított „futószalagot”. A körben elhelyezett széles fehér asztalok roskadásig pakolva dobozokkal, pár óráig nem is láthatták tőlük egymást a sürgölődők. Előbb a díszfeliratozott zacskót vette kézbe mindenki, abba az angyalműhely állomásain különféle ajándékokat csúsztattak bele az ott segédkezők, hat-nyolc fajtát, köztük nyalánkságot, de gyermeklapot, holland adományból származó jellegzetes édességet, füzetet is. Végül a kapcsolócsapat biztosította, hogy a tasakból semmi ki nem hull majd, hiszen a megye 39 pontjára kellett még a díszcsomagokat kiszállítani az elmúlt napokban. A több mint négyezer iratkapcsolás még az angyalok kezeit is megviseli...

Szászfenesről és a kakaos templom gyülekezetéből is érkeztek segítők a törökvágási csomagolócsapatnak. Bibza Gábor lelkipásztor, esperes arról számolt be, hogy ez a hozzáállás a közös ajándékozási kezdeményezésben végig hasonló volt, a feladatokból mindenki kivette a részét, vagyis nem az történt, hogy ha már egyházmegyei szintre fogták össze az ügyet, akkor az egyházközségek a felelősséget-munkát „megkönnyebbülten” áthárították volna.

A cél, hogy beinduljon egy szeretetszolgálat

– Eddig minden gyülekezet maga készítette el a gyermekei számára a karácsonyi csomagot, de egyre inkább olyan gonddal küzdenek főleg a kisebb gyülekezetek, hogy vagy nem tudják a csomagot összeállítani, mert nincs pénz, vagy nem tudják szállítani a csomagokat – részletezi Bibza Gábor. – Az idén született az ötlet, hogy fel kéne karolni az egyházmegye területén a szeretetszolgálatot, az egymásra való odafigyelést, ez tulajdonképpen az első olyan közös akciója az egyházmegye lelkipásztorainak, presbitereinek, ahol megpróbálunk egységesen cselekedni. Ahhoz, hogy ez megvalósuljon, nagyon gyorsan rájöttünk arra, hogy pénzre van szükségünk, és ehhez támogatókra van szükség. Megszólítottunk kolozsvári vállalkozókat, illetve intézmények vezetőit, 21-en válaszoltak erre a felhívásunkra (ebből öt gyülekezet), egyesek pénzzel, mások kész termékkel támogattak bennünket.

Rövid távon nem tudjuk felmérni még a hatásokat, valószínű, hogy az adakozási kedv átalakul, ezért arra is kérjük a következő évtől a lelkipásztorokat majd, hogy gyűjtsenek erre a közösen elkészítendő karácsonyi csomagokra a gyülekezetekben, azt a közösbe tegyék be, és

ROHONYI D. IVÁN FELVÉTELEI

Öröm volt segíteni

így ne szétszórva cselekedjünk, hanem közösen, együtt, erőnket összefogva sokkal többre képesek vagyunk. Erről szól a ma esti csomagolás is, ahol három gyülekezet tagjai dolgoznak, a házigazda törökvágásiakon kívül itt vannak a szászfenesiek és a felsővárosiak.

Holland testvérgyülekezetünk alapsomagot küldött, mint az előző években is, de sosem volt elég arra, hogy minden gyülekezetnek jusson, akkor csak a kisebb gyülekezetek kaptak, majd nőtt a csomagok száma, akkor kapott sok gyülekezet, az idén először van annyira, hogy minden gyülekezet kaphasson. Tulajdonképpen 1800 gyermek van, de jönnek idegenek és más vallásúak is, pontosan felmértük a gyülekezeteket az elmúlt félévben és hosszas egyeztetés után egy 2100-as összlétszámban egyeztünk meg.

A cél az, hogy beinduljon egy szeretetszolgálat, és nemcsak karácsonyi, húsvéti, hajléktalan missziós csomagot eredményezzen, hanem szép lassan elkezdjük odafigyelni olyasmire, mint a vidéken nehéz

sorban élők támogatása, olyan belmissziós dolgokra, ahol az egyházközségek összefognak – nekem sok pénzem van, mondja az egyik, nekem sok szegénység, mondja a másik, nekem rengeteg fiatalom van, akik ösztöcsomagolják és kiviszik a segítséget. Az álom az, hogy a következő esztendőben megalakuljon az úgynevezett KRESZ, a Kolozsvári Református Egyházmegye Szeretetszolgálat. Egy kicsit példaértékű is ez, ha megvalósul a kolozsvári egyházmegyében, akkor egész Erdélyben megszervezhetjük. Olyan gyülekezetközi háló alakuljon ki, ahol tulajdonképpen a szeretetszolgálatnak semmiféle üzleti oldala nincs. Ez gyülekezetek összefogása egyházmegyei szinten. Erre is szükség van. Hogy van egy orvosi asszisztens például itt, vagy van egy öregotthon máshol, vagy a harmadik helyen háziorvosi rendelés, ezek egyéni sajátosságok, de mindegyik mögött ott van a gazdasági, üzleti jelleg. Azért is választottuk ezt a nevet, hogy szeretetszolgálat, mert itt egyetlen lejt nem lehet eltenni, hanem minden oda jut, ahová kell, ahová kérték, szánták. Ha ez jól megy a kolozsvári egyházmegyében a következő másfél évben, akkor jöhet Torda, jöhet a környék előbb, és ha ez megy a régióban, akkor szépen lassan lehet majd egy ernyőszervezetet alakítani – mondja Bibza Gábor.

Van olyan jó, mint egy buli!

A csomagolócsapat néhány tagját a csomagolókörben haladva kérdezem arról, miért választották, hogy a szombat estéjüket-fél éjszakájukat itt töltik a törökvágási templomban, ajándécsomagolással. Érdekes módon olyan természetesnek veszik, hogy itt vannak, miért ne lennének, és egyáltalán hol máshol is lehetnének, amikor itt van rájuk szükség... Both Anikó azt mondja, nagyon jó érzés együtt lenni, és ezt csinálni. Szerinte éjjelre megleszünk, és bő félórát eltéréssel szinte igaza lett. Ilára Árpád a szászfenesi csapattal érkezett. Szíve miatt néha megpihen a körön kívül, és ha erre hivatkozva távol maradna az ilyen önkéntes feladatoktól, azt mindenki megértéssel kezelné. Ő mégis segíteni akar, azért jött ide is: „Lenne más dolog, de azt megkapjuk máskor is, mindenkinek eleget kell tenni, a gyerekek várják.” Cseh Nagy Dániel harmincas minőségellenőr Szászfenesről: „Azért vagyok itt, hogy segítsek, hamarabb készüljenek el a csomagok; a gyerekeknek örömet szerezni. Eddig segitettem otthon, de itt is segíteni kell.” A törökvágási kántor, Simon Loránd is segíteni szeretne, hogy hamarabb menjen a munka. De egészen fiatalok is vannak szép számban. Bea apáczais, nemsokára érettségizik: „Szeretek segíteni, a karácsony közeledtével jobban esik, hogy tudok segíteni, fontosabbnak érzem magam. Összeszokott társaság vagyunk az ifjakkal.” Tímea a református kollégium szakiskolájában tanul, másodéves a manikűr-pedikűr-női és férfi fodrász szakon. „Jobb segíteni, mint bulizni” – mondja, és társaival gyorsan egyetértenek abban, hogy ez a csomagolás este bizony bulinak sem utolsónak.

És valóban. Gyakori vendég a tréfa, nevetés, ének csendül, később a számítógéppel együtt, hellyel-közzel meghibásodnak az iratkapcsolók, javíthatni kell, juuuj, elfelejtettük az egyik ajándékot, kibontjuk az eddigi száz csomagot... – keletkezik a problémák és megoldódhatnak szinte azonnal. Az asztalok körül ürülnek a dobozok, újakat is kell összeállítani a témédek ajándékcakskó tárolásához, a fiatalabb srácok alig győzik a tárolóhelyekre hordani a kész csomagokkal megtelt dobozokat. Éjjelre már mozogni sem lehet a templom mögött, a készülő parókia folyosói, termei, tornáca, az udvarrész mind-mind fehérlelő zacskókkal tele, ameddig a szem ellát. A csomagokat jó lesz majd alaposan átkutatni: a csoki, radír, történelmi olvasófüzet mellé mindenki egy kis jókedvet, örömet és sok szeretetet is pakolt.

Gyorsabban, gyorsabban!

Karácsony hóban, sárban Pusztakamaráson

A betlehemezés után tavaly a kántálásról is le kellett mondani

Már az 1900-as évek elejéről van szórványos adatunk arról, hogy a pusztakamarási presbiterek és a mindenkori lelkipásztor karácsony ünnepén megkántálta a falu patrónusait, a magyargyerómonostori báró Kemény családot, majd a tehetősebb családokat: az Ugronokat és a Szászokat is. A világháború, majd az azt követő inséges időszak szinte szükségszerűvé tette az adománygyűjtéssel egybekötött kántálást. Az adományozás ma is ráférne az egyházközsége, de a lélekszám oly mértékben apadt, a lakosság előregedett, hogy tavaly már csak a templomban történt közös kántálás.

Megmentett betlehemes

1924 szeptemberében kerül Pusztakamarásra Tóth Károly nagyenyedi születésű tanító, aki elhatározza, hogy a nehéz anyagi helyzetben levő eklézsia megsegítése, valamint a gyermekek nevelése érdekében megszerzi és betanítja a gyermekkorában számára oly kedves betlehemes játékot. Báró Kemény Anna pusztakamarási patrónus tolmácsolja a tanító és tiszteletes Istók Sándor lelkipásztor kérését a Nagyenyedi Református Egyházközséghez, ahonnan nemsokára meg is érkezik a részben elmosódott, tintával rajzolt kottájú, helyenként hiányos és töredékes, a tanító által csak „tákolmány-nak” nevezett betlehemes kézírata. Tóth Károly tanító Istók

A harmincas évek végére a kézirat szinte használhatatlanná kopott, sőt egyik ének kottája is elkallódott. 1939-ben meghalt Istók Sándor lelkipásztor. 1940-ben Tóth Károly tanító és családja elköltözik a Dél-Erdélyhez tartozó Pusztakamarásról, így az általuk évenként betanított betlehemes játékot már önszervező módon tanulják és játsszák a fiatalok. 1941-től Sütő András, mint a nagyenyedi kollégium diákja, segít a betlehemes tanításában, majd a szöveget is gondozza, és elkészíti a géppel írt, tiszta és áttekinthető változatát is. 1945-ben Tóth Károly tanító visszatér, és ismét bekapcsolódik a betlehemes játék tanításába és a próbák szervezésébe.

A betlehemes játékra való készülődés karácsony ünnepe előtt

Karácsony estéjén szürkületkor volt az utolsó, immár jelmezes próba, majd a betlehemezők elindultak. Elsőként a lelkipásztort, majd a Fenyvesnél levő bárói kastélyban élő méltóságos Kemény családot, aztán a nagyságos Ugron, valamint a tekintetes Szász és Kovács családot keresték fel. Ezt követően bejárták a falu több részét is, nemegyszer hajnalhasadásig zengett az ének, míg visszatértek a Magyar utcába, ahonnan elindultak.

A második világháborút követő időszak, illetve a megerősödő kommunista vezetés fokozatosan elnyomja és háttérbe szorítja az egyház különböző megnyilvánulásait, és ez hatással van a pusztakamarási betlehemes játékra is. A presbiterek továbbra is minden évben járnak kántálni, de a betlehemes már kezd kimaradni. Volt pár év, amikor sikerült rövid időre újraéleszteni, de azután ismét abbamaradt.

A kilencvenes években a lelkipásztorok ismét elkezdik tanítani a betlehemes játékot, illetve annak egy újabb és rövidebb változatát. Sajnos a fokozatosan apadó gyermeklétszám miatt megszűnt a helybeli magyar oktatás, és ezután nem sokkal végleg megszűnt a betlehemezés is. Utoljára 2003-ban mutattak be rövid betlehemes játékot a pusztakamarási gyermekek. A kántálás viszont sose maradt el.

Román családok is adakozva várták a magyar kántálókat

Amikor 2005 decemberében lelkipásztorként Pusztakamarásra kerültem, még nem tudtam, hogy a helyi szokás szerint minden szentestén a falu utcáit fogom róni a presbiterekkel. Első év karácsonyán a Kapu-

son kellett kántálnom Pap Ibolya és Varga Ferenc P. presbiterekkel. Összesen 24 házhoz jutottunk el délután 6 órától hajnali 2 óráig. A kántálás rendjén régi szokás szerint egyházi énekeket énekeltünk. A *Csendes éj*, *szentséges éj* mellett a *Krisztus Urunknak áldott születésén* és *A próféták elhallgattak* kezdetű énekeket felváltva énekeltük, majd az *Ő jöjjetek hívek* kezdetű ének két versét is. Ezt követően az ajtón kívül állva elhangzott a köszöntő:

Megzendült az ének ember, gyermek ajkán,
az Úr Jézus drága születése napján.
A várva várt vendég immár megérkezett,
a megígért Messiás végre megszületett.
Jézus az árváknak igaz szívszólója,
a bánatos szíveknek megvigasztalója.
Aki a bűbánat poharat üríti,
adjon az Úr Jézus boldog jövőt neki.
Tiszta jó szívemből kívánom ezeket,
adjon az Úr Jézus boldog (karácsony) ünnepeket!

Köszöntő után a házigazda betessékelt, asztal mellé ültetett, és süteménnyel, helyenként harapnivalóval, valamint pálinkával (hogy meg ne fázunk) és borral (hogy átmelegedjünk), illetve üdítővel kínáltak. Távozáskor az egyház javára minden családnál kántálási adományt adtak, de volt olyan is, aki ekkor fizette ki az egyházfenntartói járulékot, vagy éppen elhunyt szerettei emlékére adományozott. A presbiterek vezettek egyik háztól a másikig. Meglepetésemre egyszer csak szóltak, hogy itt román család lakik, de ide is be kell menni, mert várnak. Kérdésemre, hogy akkor román nyelven kell-e kántálni is, megnyugtattak, hogy erről szó sincs, ilyenkor a család a „magyar papot” és a „magyar kántát” várja. Ajtónyitás után ugyanúgy hívtak a terített asztal mellé, mint a református hívek, és a beszélgetés rendjén kiderült az is – amit azóta oly sokszor hallottam már –, hogy a család valamelyik felnevelője magyar nemzetiségű, református vallású volt. Meglepetésemre távozáskor a román családok is adtak az egyház javára kántálási adományt és külön hangsúlyozták, hogy ők is segíteni akarják az egyházat, hiszen tudják, hogy mi kevesen vagyunk.

2006 karácsonyán a Magyar utcán kántáltam Pap Ibolya és Szász István presbiterekkel, valamint Kutas László egyházzfival. Régi szokás szerint a lelkipásztor csak a templomtól kezdődő Magyar utcán járt kántálni, de a hívek kérésére pár év-tizede felváltva járt más és más körzetet. A valamikor csak magyarok által lakott utca már igencsak vegyes lakosságú lett, de ennek ellenére így is 13 házhoz zörgöttünk be az énekszóval és a köszöntővel.

Nem sarat, hanem örömhírt hoztak!

2007-ben a falu szélén, a tanyarészen jártam kántálni Járai Péter presbiterrel, Kutas László egyházzfival és a konfirmándus ifjakkal. Az erdő alatti részen három özvegyhez, a Szénafűben, a Hegyesben és a Sósokútnál tíz családhoz, a Novaly-völgyön pedig további hat családhoz jutottunk el. Bár a falu különböző részeire autóval mentünk, mégis hajnali 4 óráig tartott a kántálás.

A következő években már szinte megszokottá vált, hogy a tanyarészre, ahová autóval kell menni, én járok kántálni. Elmaradhatatlan kísérem Kutas László egyházzfi maradt és a mindenkori konfirmándusok, vagy a nemrég konfirmált ifjak. Így az is megesezt, hogy nyolcan zsúfolódtunk be az autóbá, a fiatalok pedig versenyeztek azért, hogy ki üljön a kombi Opel Astra csomagterébe. 2007 és 2010 közt így jártuk hol hóban és csikorgó hidegben, hol latyakos sárban a falu szélén levő

házakat. Különösen emlékezetesé a 2007-es év karácsonya vált, akkor ugyanis a latyakos sárban négyszer akadt el az autónk, egyszer olyannyira, hogy csak kötelekkel húzva tudtuk kimozdítani a vendégmarasztaló mezősegi latykból. Amikor tetőtől talpig sárosan a következő házhoz értünk pirulva szabadkoztunk a háziaknál a magunkkal hozott piszok miatt, mire a következő szívmengető választ kaptuk: „Nem sarat, hanem örömhírt hoztak!”

2011-ben és 2012-ben már a feleségem is elkísért a tanyarészre. Sajnos egyre kevesebb helyre kellett bekopogni. Az erdő alatti részben már egyetlen református sem maradt és a többi helyen is megfogytakoztak a hívek. A presbiterek is megöregedtek, és alig maradt fiatal, aki a helyükre beállhatott volna, így 2012-ben és 2013-ban a tanyák mellett már a Fő utcán, a Dószon és a Magyar utcán is mi jártunk kántálni. A megnövekedett terület bejárása több időbe is telt, így délután 5-től hajnali 4-ig nyúlt a kántálás. 2014-ben a presbitérium úgy döntött, hogy a kántálás hagyományát többé nem tudja fenntartani, így tavaly már csak az istentisztelet végén hangzott fel az ének és a köszöntő.

Oroszhegyi Attila Zsolt
pusztakamarási lelkipásztor

Sándor lelkipásztor biztatására minden változtatás, toldás vagy csonkítás nélkül még 1924 karácsonyára megtanította a betlehemezt a gyermekeknek, akik aztán éveken keresztül ugyanúgy játszották. Így a kántáló felnőttek mellett az iskoláskorú gyermekek és ifjak is gyűjtik karácsony ünnepén az egyház és az egyházi iskola fenntartásához szükséges adományokat.

három-négy héttel kezdődött. A szereposztás után minden este próbáltak a fiatalok. Kezdetben a szöveg tanulás és a próbák az iskolában történtek, akár a tanító felügyeletével, akár nélküle, később azonban áttevődtek a Magyar utcában lakó öz. Orbán Jánosné házába. Itt a próbák mellett helyet kapott a tréfálkozás, csipkelődés, sőt még a kártyázás, társasjátékozás is.

TALÁLKOZTAK A HIDELVEI, KEREKDOMBI, ÍRISZTELEPI HÍVEK

■ Az egyházmegye Presbiteri Szövetsége és Nőszövetsége a Kolozsvár-Írisztelepi Református Egyházközséggel karöltve hármass gyülekezeti találkozót szervezett. A kolozsvár-hidelvei, kerekdombi és írisztelepi egyházközségek valamikor egy közösséget alkottak, de a város terjeszkedésének és a gyülekezeti tagok számbeli növekedésének következtében a hidelvei egyházközségből 1958-ban kivált az írisztelepi, majd 1960-ban a kerekdombi egyházközség.

KONFIRMANDUSOK ÍRISZTELEPEN

■ Az írisztelepi egyházközségben találkoztak az egyházmegye konfirmandusai. A rendezvényt – melyre 7 városi és 3 vidéki gyülekezetből 80 konfirmandus jött el – Bibza Gábor esperes nyitotta meg, majd a BBTE újságírásszak mesterképzős hallgatóinak segítségével dr. Somfalvi Edit teológiai tanár tartott önismereti foglalkozást *Veled értékesebb a világ* címmel.

TÖRÖKVÁGÁSI ADOMÁNY A HARMADIK OSZTÁLYNAK

■ A Kolozsvári Református Kollégium III. osztályát kereste fel ajándékaival a kolozsvár-törökvágási egyházközség elnöksége december 4-én. Köszöntője után Bibza Gábor lelkipásztor Cseh János főgondnok kíséretében adta át a videóprojektort és a vetítévásznat. Máté Margit tanítónő vette át a adományt.

KÁRPÁT-MEDENCEI IMANAP SZAMOSFALVÁN

■ December 6-án tartotta a kolozsvári egyházmegye nőszövetsége a X. Kárpát-medencei imanapot a szamosfalvi egyházközség templomában. Az imanap sorozatot az egyház nőszövetségi közössége álmotta meg a 2004. decemberi magyarországi népszavazásra adott válaszként. Az asszonytestvérek fontosnak tartották ezúton kifejezni összetartozásukat, és figyelmeztetni egymást, hogy mi egy test tagjai vagyunk. Az imanapon Mile Lajosné Kisházi Edit tolmácsolta a vajdasági nőtestvérek imádságát, és Püskös Sarolta mutatta be a délvidéki egyházkerületet.

ELNÉPTELENEDETT TEMPLOMOKAT GONDOZUNK

■ A Kolozsvári Református Egyházmegyében hagyománnyá vált, hogy tavasszal és ősszel elnéptelenedett templomok környékét vagy temetőket takarítunk, teszünk rendbe. Egyházmegyénk belmissziós szövetségei között nagyon jó kapcsolat, és ez megmutatkozott az október 24-én rendezett mezőszegi nagytakarításon is. A mintegy 80 résztvevő négy csoportban Mezőszavában temetőkerítést készített, Botházán és Magyarországon temetőt takarított, Aranykúton a haranglábat javította meg.

Karácsonyi koncert, amit már várnak a városban

Nehezen lelt otthonra a református kollégisták és az ortodox kórus közös koncertje

Újjáalakulása óta huszonötödik karácsonyi koncertjét tartotta a Kolozsvári Református Kollégium idén decemberben. Az elmúlt évtizedben ez a koncert a város nagy részét érintő kulturális és társadalmi eseménnyé vált. A jelenségről, a kezdetekről Székely Árpád igazgató-karnaggyal beszélgettünk, akit nyugodtan nevezhetünk a koncertek ötletgazdájának is, továbbá Gergely Zoltán volt kollégistával, etnomuzikológussal (aki idén a kollégiumi középiskolások zenetanára és karvezetője). A kórusmozgalom, a koncertek hatása messzemenő: Bíró Anna és Lőrincz Norbert például a kollégiumi kóruspróbáknak köszönhetően döntöttek el, hogy az énekesi pályát választják.

NAGY-HINTÓS DIANA

– Amikor 1990-ben újraindult a kollégium, Csiha Kálmán püspök úr azt mondta az akkori tanári karnak, hogy ezt az iskolát újra kell építeni, és kér mindenkit, hogy azzal járuljon hozzá, amihez a legjobban ért. Ismerve a debreceni Református Kollégium kórusát, a Cantust, elhatároztam, hogy létrehozom a kollégium énekkarát, mert ezen a területen éreztem, hogy az iskoláért valami rendkívülit tehetek. 1990. október 1-jén nyitotta meg újra a kapuit a Kolozsvári Református Kollégium, akkor kezdtem el az énekkar szervezését, és reformáció ünnepére, október 31-én már a Protestáns Teológiai Intézet dísztermében énekeltünk. A gyors felkészülési idő alatt jól fogott addigi tapasztalatom, mivel petrozsényi zenetanárságom alatt megtanultam, hogyan lehet rövid időn belül eredményeket elérni. A teológiai szereplésünk után többen kérdezték tőlem, hogyan tovább? Akkor jött a karácsonyi koncert ötlete. Egyeztettem Csiha Kálmán püspök úrral és a Farkas utcai templom lelkészével, Cseh Zsolt nagytisztelt úrral. Az ötlet tetszett nekik, hiszen a debreceni Cantus is rendszeresen tartott karácsonyi koncertet, még a kommunizmus éveiben is.

Műsor Mákóban, Lapádon, Valkón

A Farkas utcai református templomban adventi istentisztelet keretében tartottuk meg az első koncertet 1990 decemberében. Ismert karácsonyi énekeket énekeltünk, a diákok szavaltak. Akkor jött az ötlet, hogy orgonistára is szükségünk lenne,

továbbá az énekkarnak dobogókat kellene készíttetni. Megjegyzem: azokat a dobogókat azóta is használjuk, sőt más iskolának is kölcsönadtuk számtalanszor. Így kezdődött el a karácsonyi koncertsorozat. Két évvel később egy igazgatói gyűlésen az Ortodox Szeminárium akkori igazgatójával a karácsonyi készülődésről beszélgetve született meg a gondolat: milyen jó lenne, ha a két kórus közös koncerten lépne fel. Mindenki jónak találta az ötletet, és meg egyeztünk abban, hogy egyik évben a reformátusoknál, másik évben az ortodoxoknál tartjuk. A gond csak az volt, hogy egyik templomba se akartak befogni. Az első közös koncertünket a Brassai-líceum dísztermében tartottuk, az akkori igazgatónő, Cucu Imola jóvoltából. Ezen a koncerten részt vettek mindkét egyház képviselői. A következő évben az ortodox egyház felajánlotta a koncert helyszínét az akkor még általuk használt volt Minorita templomot. A koncert ott is nagyon szépen sikerült, a következő évben pedig a Farkas utcai református templomban kellett volna megtartanunk a hangversenyt. Sajnos, az akkori tiszteletes nem engedélyezte a közös koncert megtartását. Akkor fordultam Adorján László nagytisztelt úrhoz, mint volt iskolatárshoz, és ő szeretettel nyitotta meg előttünk a Kétágú templom kapuját. Idén immár az ortodoxokkal való közös koncert is a huszonharmadik volt.

Elsősorban az ismert karácsonyi énekeket tanultuk meg, amelyeket még gyermekkoromból, reformátusként ismertem. Ehhez hozzáadódtak a zeneirodalomnak az ünnepkörhöz kapcsolódó kórusművei a különböző zenei korokból. Több művet

ROHONYI D. IVÁN

Huszonöt karácsonyi koncertet tartott már a kollégium

orgona- és hangszerkísérettel is előadtunk. Az 1992-es amerikai koncertturné alkalmával a pittsburgh-i gyülekezettől több mint húsz harangot kaptunk, és ezáltal a harangjáték is bekerült az ünnepi koncert műsorába. Az énekkar és a szavaltatok mellett minden alkalommal lehetőséget biztosítunk a rátermett diákoknak arra, hogy szólistaként is bemutatkozzanak. Az énekkar megalakulása óta az adventi időszakban nem csak külföldön szerepel, hanem a kisebb hazai gyülekezetekben is ellátogatunk. Idén három gyülekezetet látogattunk meg – a mákóit, a magyarlapádit és a magyarvalkóit –, hogy hozzájáruljunk az adventre való lelki készülődéshez. Minden adventkor több meghívást kapunk, és örülünk, hogy két-háromnak eleget is tudunk tenni – válaszolta Székely Árpád.

Gergely Zoltán gyerekkorának legszebb emlékei között tartja számon a kollégiumi karácsonyi koncerteket, amelyeket intenzív kóruspróbák előzték meg. – A kollégium énekkarával számtalanszor felléptem, de a legmeghatóbb fellépésünk a karácsonyi koncertek voltak. Már tizedik osztálytól vártuk, hátha beválaszt minket az igazgató a csoportba. Annak is nagyon örültünk, ha bekerültünk a harangjátékba. Szép és jó érzés volt. A kolozsvári Folklorintézetbeli főállású kutatói tevékenységem mellett idén-től az 5–8. osztályos gyerekeknek zenét tanítok és kórust vezetek a Református Kollégiumban. Öröm dolgozni a gyerekekkel – összegzett Gergely Zoltán.

zettek a Református Kollégiumban. Öröm dolgozni a gyerekekkel – összegzett Gergely Zoltán.

Érettségi után is szeretnék itt énekelni

AmagyarvalkóiszületésűLőrincz Norbert Bánffyhunyon, az O. Goga Elméleti Líceumban járta a kilencedik osztályt. – Új kihívást keresve jöttem át a Kolozsvári Református Kollégiumba. A kórusélményeim Ottóval kezdődtek. Peti Tamás Ottó volt kollégista akkor nevelő volt a fiú bentlakásban. Ottó meghallgatott és javasolta, hogy járjak kórusra. Az első karácsonyi koncerten már lent énekeltem a nagyokkal. Egyre inkább éreztem, hogy ez megy, ezt szeretem, ezért érdeklődésem az operanékesi pálya felé irányult. A kollégium fennállásának negyedszázados jubileumi koncertje volt az első nyilvános fellépésem, mikor osztálytársnómmal, Bíró Annával énekeltem duettet. A fellépés előtt nem izgultam, ám amikor kiálltam, és megláttam az embertömeget, elfogott a szorongás. De úrrá lettem az izgalmom. Utána mindenki gratulált, ez jól esett, és biztatásnak veszem a továbbiakra nézve – mondta az érettségire készülő Lőrincz Norbert.

Bíró Anna kilencedik osztálytól jött a Kolozsvári Református Kollégiumba, Szászrégenből. – Számomra minden karácsonyi koncert külön történet. Mindegyiket másképp éltem meg. Kilencedikesként már a nagykorussal énekeltem. Emlékszem, akkor szervezték meg a koncert utáni élőláncot a kollégium új épületéért. (A jelenlegi Șincai-líceum épületéről van szó – szerk. megj.) Kijöttünk a templomból, elindult a menet, és olyan sokan voltak akkor a koncerten, hogy amikor a menet eleje visszakanyarodott az ókollégiumhoz, már láncot alkottunk. A kollégista évek alatt döntöttem el, hogy énekes leszek. Mindig is szerettem volna szólót énekelni, tizenkettedikesként pedig megadatott ez a lehetőség is. Mivel a kollégium újjáalakulásának 25 éves jubileumi koncertjén is szólót énekeltem, most már nem izgultam. Utolsó kollégiumi karácsonyi koncertemet a szólistai fellépésem tette különlegessé. Számomra nagyon meghatározó volt: könnyek között énekeltem a *Csendes éjt*. Remélem, hogy érettségi után is vissza fogok még jönni énekelni a kollégium karácsonyi koncertjére.

Anna és Norbert a kollégiumi kóruspróbáknak köszönhetően választják az énekesi pályát